

RAIKKÜLA

LEHT

Nr. 4 (46) APRILL 1991

Milline sa tuled, KEVAD?

Hüppavad kõik
Mannid-Tõnnid:
kena kevade on käes

Meie aprillikuu lehe il-
mumise ajaks on ka-
lendrikevad kestnud juba
tubli kuu. Põllumehe meel,
mõtted ja teod seonduvad
aina vahetumalt meie kõigi
toitja MAA ja MULLAGA.
Kohe, kohe on saabumas aas-
ta kauneim ja lootusrikkam
aeg — seeme mulda.
K koos seemnega pannakse
idanema ka lootus sügise
rikkalikule saagile, sest siis
— elame veel.

Üle hulga aastate on rik-
kalikust saagist huvitatud nii
aiamaa kasutaja, talupidaja
kui ükskõik millises vormis
suurem põllumajanduslik üks-
sus. Reaalne elu teeb meile
iga päevaga üha selgemaks,
et toota tuleb ainult iseen-
dale. Mõõdas on ajad, kus
ida poolt veeresid sisse kop-
sakad jõusööda- ja viljaeä-
sonid. Mõõdas on ajad, kus
jõusööta jätkus võrdlemisi
lahedalt nii sigadele ja leh-
madele kui ka «vasakule».
Mõõdas on ajad, kus linna-
mehed korjasid leiva ja saia
üleijääke konteineritesse loo-
masöödaks või prügikastid
punnitasiid häbiväärselt halli-
tanud kannikatest ja pätsi-
dest, mõni aasta tagasi kah-
juks ka Raikkülas.

Præguseks on ka enami-
ku maarahva suu «se-
ki järgi seatud». Konteiner
või paar leiba-saia haarata-
kse kerge rüsinaga lennult ja
kümme minutit hilisem lei-
vahädaline võib selle võrra
kergema kotiga kauplusest
välja astuda.

Jääb aga poeuks lukku või
võib seal ainult külaudi-
seid vahetamas käia, siis on
asi juba naljast kaugel.

Kuni hiir praegu enami-
kus isiklikus viljasalves nä-
ga sureb, sest oleme naba-
nööripidi tugeval kauplusega
seotud, siis pole me sügiseni
linna mehest suurt paremas
seisuses midagi. Kauplus tü-
hi — kõht tühi. Just nagu
elektter: vool läinud ja elu
seisab. Ei soojust, valgust,
vett. Ummistunud klošetid
(keskasula).

Eks siit saab mõistetavaks
eestlaste igipõline soov maa
järele, isiklikule omandile,
talule. Kes viitsib töid teha
ja vaeva näha, ei seda põld
nälgja jäta ega mets külma.

Keskuse elanikuna jät-
kub mul nõ. jultumust
pikema perioodi tähelepane-
kute põhjal väita, et inime-
sed, kes ei suuda oma aia-
maalapikest ja selle ümbrust

suve jooksul umbrohuvabana
hoida, võiksid taolisest ette-
võtmisest hoopiski loobuda.
Mõne hoolimatu umbrohu-
kasvandused muudavad mõt-
tetuks hoolikamate töö.

Kahjuks ei suuda kõik
korterivaldajad iseseisvalt ka
kevadist suurpuhastust teha.
Siin peaksid kõik enam-väh-
hem ühel ajal püüdma kaasa
lüüa. Paraku see nii välja
ei kukkunud ja koristamata
ukseesistelt-aknaalustelt len-
dab praht tuulega taas igas-
se ilmakaarde. Kena oleks
ka kaaskodanikke arvestada.

Jah, kõvasti kiiva on kis-
kunud meie arusaamad
omandist ja korraarmastusest
(räägin jällegi ikka sama
keskuse näite põhjal). Oleme
harjunud rääkima «meie
maja», «meie vastutame».
Kes vastutab? Meie — st.
mitte keegi. Tagaiaeg: paljud
risustatud ja lukustamata
keldrite peasissekäigud, lõhu-
tud ukseklaasid, käevõidemed,
lukud, hingedelt teadmata
suunas lennanud koridoriuks.

Järjekordselt tegutses ka-
ristamatul maja nr. 6 välis-
seinal vahtkustutiga keegi
ajuvaba «kunstnik(ud)». Na-
gu inimestega vesteldes väl-
ja tuli, on «kunstnik» perso-

naalselt teada, kuid puudub
kodaniku julgus teda avalik-
kustada, sest naabriga ei ta-
heta pahuksisse minna. Ja
ongi ring täis ning jääb üle
ainult uusi lollusi oodata.

Et me priitahtlikult oma
õnnetut ühist prügikasti hool-
dada ei viitsi, siis tuleks
uuesti välja mõttega muuta
prügipaneke koht tasuliseks.

Arutlegem nii: keskuses on
58 konteinerit, oletame, et
keskelt läbi elab 3 inimest
korteris, so. umbes 160—180
inimest. Kui iga pereliikme
kohta tasuda 30—35 kopikat
kuus, siis laekuks vähemalt
50 rubla. Julgen arvata, et
selle raha eest on keegi meie
seast nõus prügikasti ümb-
rust pidevalt korras hoidma
ja seda regulaarselt tühjen-
dada laskma. Arvan, et teeme
selle asja oma kulu ja kir-
jadega kenasti korda.

Jutt ei tulnud küll eri-
ti kevadine, kuid prob-
leemid on kevadega seotud
küll. Eks ole. Iga endast lu-
gupidav inimene tahab, et
tal kenasti kõik korras oleks.
Niisiis kord ja puhtus meie
ümber mitte ainult üks kord
igakevadisel suurpuhastusel,
vaid elulaadiks.

ERNI TAMMARU

JUHATUSES

Seoses majandussituatsiooni pideva muutusega on juhatuse koostumised sgenenud. Argielu serveerib viimase ajal kuhjaga probleeme, mille lahendamine nõuab operatiivset tegutsemist ja kainet mõistust, et mitte iga päevaga üha enam uperpallitavas tegelikkuses ninali lennata.

26. märtsi koosolekul otsustati kauaaegse kohusetundliku töö ja 60 a. juubeli puhul premeerida Eduard Oganjani 200 rublaga.

Kuulati Ivo Vuksi avaldust, milles ta palub kolhoosi tema eest tasuda Rapla Ühis-kondlike Autoinspektorite Nõukogule 2000 rubla trahvi. Poole nimetatud summast nõustub ta kohe sularahas tasuma kolhoosi kassasse, teise poole palub iga kuu palgast kinni pidada.

Kommentaari: Süüdi oli muidugi märtsikuine palgapäev, mida kahjuks vana hea stagnakombe kohaselt mõnedki mehepojad pudelitõstmise-ga tänapäevani tähistavad. Ja nagu ühes halvas loos ikka, sattusid mitmed asjaolud kokku. Niisiis vett ei joo ja jala ei käi. Traktor istumise alla, teine mees lisaks kabiini ja — tere, politsei!

Jah, korraks vaid... ja jumalaga, poole aasta palk.

Otsustati noore mehe arved seekord kinni maksta lootuses, et rublavits aitab ehk halvad harjumused pikapeale ära võõrutada. Juhi-load tagastati.

Vastavalt Mari-Ann Sini-alliku avaldusele lubati endine kolhoosi telefon 64 402 ümber registreerida tema nimele.

Rehabiliteerimiskomijoni otsust arvestades otsustati tagastada Asunduse külas asuv Lagedi elamu Alfred Uusi tütrele Asta Vooglaidile.

Rahuldati Albert Kanguri avaldus: tema põlistalu taastamiseks eraldada 26 ha maad.

Võõraste sõnnikuostjate maksuviitungitele märgitud tonaaz ei taha mõnikord kokku klappida teelikult veetud kogusega. Jäädi nõudmise juurde, et sõnnikut välja-poolle lubab müüa kas osakonnajuhataja või peaagronoom ja pealelaaditud kogus peab vastama makstule.

Toivo Musta silmamõõt eksis pealelaadimisel võõra kasuks 8 tonniga ja tema töötasust peetakse kinni 56 rbl.

Külanõukogule esitati arve ambulatooriumi, raamatukogu ja k/n ruumide kütmise ja sooja vee eest (230 rbl. kuus). Noorte tantsuturniiri toetuseks emadepäeval Raikkülas eraldati 250 rubla.

Kes peedikasvatuse vastu huvi tunneb, neile teadmiseks, et kollase peedi eest makstakse kolhoosi põllul 7 kop./kg, oma aiamaal 10 kop./kg; punase peedi eest vastavalt 9 ja 12 kop./kg. Kui on segus kollane ja punane peet, siis tasustatakse kollase peedi tariifi järgi.

Lepingusse ei lisata punkti, mis kohustaks majandit peedilehti ostma. Lepinguid sõlmib peaagronoom.

Sel kevadel (alates 26. märtsist) maksti elanikkonnalt ostetud ja oma veokiga kohaletoodud heina kilogrammi eest 20 kop., majandi veokiga toodu eest 16 kop.

saama oma kontrolli alla merepiiri. Selleks õpetatakse juba Pärnu merekoolis Eesti piirivalve merehemi, sügisel hakatakse õpetama kõrgema haridusega Eesti piirivalve ohvitseri. Mõnele võib-olla tundub, et selle asjaga ei oleks nagu nii kiiret: ei ole ju meil veel oma iseseisvat riiki. Aga ükski riik pole mõeldav, kui tal puudub riigipiir.

Peale selle, kui jälgida, mis praegu Venemaal toimub, sarnaneb see kõigesti revolutsioonielise ajaga. Kas ei juhtu jälle nii, nagu revolutsiooni ajal Saksamaal, kui Saksa sõjavägi oli mõne päevaga Eestist kadunud, või 1917. a., kui vene soldat löi täägi otsapiidi maasse ja pagas koju. Kas ei või midagi niisugust juhtuda ka Nõukogude armeega, kui kodumaal asi segaseks läheb, ja siis tekitab oht, et iga mees püüab

Piimaliitri hinnaks kehtestati 1. aprillist 60 kop.

1. märtsist kehtestati uued ringijuhate ja lepinguliste infolehe valmistajate töötasud.

Kinnitati loomakasvatustöötajate uued töötasualused 1. märtsist 1991. a.

Esialgul kehtestati märtsikuuks kuupalgaliste uued palgad.

Toimekasvatuse osakonna reorganiseerimisel isemajandavaks tootmisüksuseks kinnitati 1. aprillist 1991. a. teenustööde hindid. Nii saame teada, et teenustöö hindde hulka on arvestatud traktori töö ühes vajaliku agregaadiga ja ühikuks on rubla/tund. Minimaalne kasutuse aeg võõral 4, kolhoosnikul 1 tund.

1. Traktoritööd

Traktori mark	Majandi sisene		Majandi väline	
K-701, T-120, KCA-3	16,5	19,—		
T-150K, teehöovel	13,5	15,5		
DT-75	13,—	14,5		
E-281	12,5	15,—		
E-302	12,—	14,—		
MTZ, IOMZ	8,—	9,—		
T-40	5,—	6,—		
T-25, T-16 jt.	4,5	5,—		

2. Taimekaitsepreits 5,5 rbl./ha, mürk kliendilt (kolhoosniku aiamaal teraviljade töötlemine kolhoosi mürgiga).

3. Rohujahu valmistamine niitmiseta-veota 150 rbl./t.

4. Käsitöölise kasutamine 2 rbl./tund.

5. Maakasvatuse moodistamine ühes skeemi koostamisega 15 rbl., sh. töötasu 5 rbl., skeemi koostamiseta 8 rbl., sh. töötasu 3 rbl.

Tasuda tuleb enne moodistamist kolhoosi kassasse või

erandjuhul (vanurid, invaliidid) maamootja kätte.

6. Aiamaade harimine kevadel.

6.1. Mullaharimine koosneb kuni kolmekordsest harimisest, mille teeb üks traktorist. Hinne 3 rbl. iga ümardatud 0,1 ha eest, sh. töötasu 1,2 rbl. traktoristile ja 1,8 rbl. kolhoosi kassasse.

6.2. Teraviljakülv 5 rbl. aiamaal sh. töötasu 2rbl. traktoristile ja 3 rbl. kolhoosi kassasse.

6.3. Vagude sisse- või kinnijamine ning söödajuurvilja vahelharimine 5 rbl., aiamaa, sh. töötasu 2 rbl. traktoristile ja 3 rbl. kolhoosi kassasse.

6.4. Kartuli muldamine 4 rbl. aiamaa, sh. töötasu 1,5 rbl. traktoristile ja 2,5 rbl. kolhoosi kassasse.

6.5. Külv külvikuga COH-2,8 5 rbl. aiamaa, sh. töötasu 2 rbl.

6.6. Sõnnikuvedu ühes pealelaadimisega 5 rbl. ROY-6 koorem, sh. töötasu 2 rbl. traktoristile, 3 rbl. kassasse.

Nende tööde eest maksab kolhoosnik tasu kahes osas: töötasu pärast töö tegemist ja töölehe vormistamist traktoristile, ülejäänud kolhoosi kassasse, erandjuhul (vanurid, invaliidid) osakonna juhatajale.

Ülesloetlemata tööde puhul kasutatakse p. 1 toodud ajatöö tariife, tasumine ainult kolhoosi kassasse.

Kes jääb kolhoosile võlgu üle kahe kuu, sellele inimesele kuni võla tasumiseni teenuseid ei osutata.

Kolhoos otsustas Rapla Teenindustootmisvalitsuselt ära osta kontoriruumi sisustatud juuksuriinventari, kuna TTV ei pea Raikküla juuksuripunkti edasist tööd majanduslikult tasuvaks.

Juukur jätkab tööd samas kohas endisel ajal.

Ka Saaremaal vahetas Eesti piirikaitse N. Liidu piirikaitse välja (seni küll ainult saare ja mandri vahel, nüüd ka Hiiumaale).

TAHAKS PANNA SÜDAMELE NOORTELE MEESTELE, keda ootab alternatiivteenistus. TULGE PIIRIKAITSEJAKS. See on tõeline mehisuse ja distsipliini kool. Teenistus kestab ühe aasta, aga midagi sellest jääb kogu eluks. See pole ju mingi teenistus, kui noored mehed ainult öeldes lorutavad. On ju näiteid, kus poiss on sanitariks määratud, aga hoopis joo ja hulguib, ja ema käib tema eest haiglas alternatiivteenistuses.

Olin ise Remnikul tunnistajaks, kui esimene alternatiivteenistuse poiste lend lõpetas vastava väljaõppe saanud piirikaitsejätana. Paraad, vandetootus, valituse esindajad, poiste vanemad ja muud külalised. Ilus ja uhke

(Järg 4. lk.)

Majanduspiir riigipiiriks

Nagu ajalehtedest lugeda võis, nimetati Eesti Piiriteenistus ümber EESTI VABARIIKLIKUS PIIRIKAITSE AMETIKS. See tähendab, et on jõutud Eesti piiri loomisel järgmisse etappi. Praeguseks väljakujunenud kontrollpunktide süsteem on välja arendatud ja töötab, nüüd on aeg käsile võtta alad, mis jäävad kontrollpunktide vahele. See eeldab sõjaväestatud piiriteenistust ja vajalikke piirikommunikatsioone. Kaubakontroll peab üle minema Eesti Tolliametile. Piiriteenistusele peab jääma piirikaitse funktsioon, nagu see igas normaalses riigis on. Alus selleks on: on olemas esimesed väljaõppinud piirikaitsejad, piiriohvitserid ja kordonid, kus piiriteenistus hakkab kulgema kõigi reeglite kohaselt.

ESIMESED SAMMUD ON TEHTUD KA JÄRGMISEKS ETAPIKS, kui me peaksime

siit kaasa haarata ikka head ja paremat.

Ka Soome Vabariiki on haaranud hirm NLis toimivate protsesside pärast. Soome on hakanud tõsiselt tegelema oma riigipiiri kindlustamisega ja kaitserajatiste püstistamisega, kuna on karta põgenike massilist voolu Venemaalt Soome Vabariiki. Siiani ei olnud Soomes nagu erilisi kulutusi piirile vaja, kuna Vene piir oli küllalt kindel.

Sügiseks saab kinni ka Eesti idapiir, mis rajatakse kohe riigipiirina. Tööd juba käivad.

Rõõmustav on see, et Narvast ja Kohtla-Järvelt on tulemas palju vene noori mehi riigiteenistusse tööle, kuigi sealsed linnavalitsused igati seda takistada püüavad. Paar vene noormeest said juba Eesti piirikaitse vormi selga ja paarkümmend asuvad õppima. Õppetöö on neil vene keeles, kuid rivi-käsklused ja ettekanded on ainult eesti keeles.

Volinikud

istusid koos 12. aprillil. Põhiliselt olid päevakorras 1991. a. I kvartali töötulemused ja maaküsimused.

Peainsener **Heiki Sassiani** sõnavõtust selgus, et käsil on mõningad ümberkorraldused masinate remondil. Remondisummad antakse iga masina kohta ette ja põhimõtteliselt peaks edaspidi juhuile kasulik olema hoida pidevalt masinal silm peal, et remondipäevi oleks võimalikult vähe.

Autojuhtidele on kinnitatud uued töötasumäärad. Väetis- ja kütusekülvik on kevadtöödeks valmis. Probleem on veel mürgipriisiga.

Varuosadega on väga kitsas ja lahenduseks tuleb otsida kõikvõimalikke variante.

Peaagronoom **Jaak Kildvee** teatas, et tööks vajalikud traktorid on remonditud ja kaadriga komplekteeritud. Masinate tehnoloogivaatus kulges edukalt. Probleem võib tekkida käsitsi kivide koristamisega.

Peazootehnik **Ludmilla Käpper** nentis, et kuigi momentlülakke maakonna majandite hulgas piimatootmisel esireas, on mitmed olulised tootmisnäitajad eelmise aasta sama ajaga võrreldes vähenenud. Nii on I kv. lüpsitud 118 t ja riigile müüdud 114 t vähem piima. Lehma kohta on jäänud saamata 167 kg piima. Liha toodetud vähem 25 t ja riigile müük vähenes 64 t võrra. 223 grammi võrra vähenes veiste ööpäevane kaaluiv. Suurenes sigade ja veiste realiseerimiskaal ja sigade kaaluiv. Kasvutendentsi näitas tõuloomade müük. Suurenes veiste ja sigade arv, sh. nuumsead +332 tk. Kõhiuks ületab sigade lõppemine päris tugevalt tavapärased piirid, kuid veterinaaride pingutustele vaatamata pole põhjust leitud. Mingit nakkust pole fikseeritud. Sööda kitsikuse tõttu on tulnud viimasel kuul vähendada söödaratsiooni.

Esimees **Tõnu Rahula** sõnutsi on raha seis eelmise aasta sama ajaga võrreldes mõnevõrra paranenud, kuigi tagasimineku on olnud nii liha kui piima riigile realiseerimises.

Revisjonikomisjoni esimees

Leino Luks pahandas hoolimatuse ja korralduse pärast. Ehitusmehed ei taha kuidagi ehitusprahti enda järelt koristada. Traktorimehed kipuvad tihti otse sõitma ja põldudel on teerajad mitmekümmemeetriliseks laiutatud. Sõidukijuhtide korralekutsamiseks otsustati esialgu kehtestada 25rublane rahaträhv ja selle määramine igal üksikjuhul jätta juhatuse hoolde. Ei saa kasutada mitmeid kolhoosi küüne, sest katused on lastud käest. Määrata tuleks lautade ja küünide remondi järjekord.

Loomakasvatajad peaksid põhiliselt oma jõududega farmiümbruse koristamisega toime tulema, abistada saab ainult tehnikaga.

Premini tuleb silm peal hoida võorastel sõnnikuvarujatel, sest tihti kiputakse petma.

Peaagronoom **Jaak Kildvee** ettepanekul võeti vastu otsus kolhoosi põhikirja p. 12.9 uue tõlgenduse kohta, kuna nimetatud punkt ei määranud kolhoosipere maakasutuse suurust ja korda.

Vastuvõetud reaktiooni kohaselt on kolhoosiperel õigus kasutada kuni 0,5 (0,6) ha õueajamaad; kuni 0,5 ha karjamaad põllul (maja juures loodusliku rohumaa puudumisel) ja kuni 1,0 ha heinamaad haritaval maal loodusliku rohumaa puudumisel. Haritav maa rohumaaks eraldatakse ajutiseks kasutamiseks. Loodusliku rohumaa suurus ei ole rangelt piiritletud. Üheliikmelisele kolhoosiperele või osa pereliikmete töötamisel väljaspool majandit üldreeglina täit ajamaad ei eraldata ja erandeid võib teha voli- nike koosoleku loal.

Maamaksu tasub loodusliku rohumaa eest kolhoos.

Eelnevast lähtudes vaadati läbi kolhoosnike maade suurus ja tehti vajalikud parandused.

Kinnitati pestitsiidide transportimise, hoidmise ja kasutamise eest vastutajaks isikuks peaagronoom Jaak Kildvee 15. aprillist 1991.

Kinnitati 1991. aastaks järgmised seemnete müügi hinnad:

— ostetud seemned = ostuhind + 20% laokulu + käibemaks 10% (7%),

— majandis kasvatatud suviteravilja seemne maksab 60 kop. kg või vahetusel söödavilja vastu 1:1,25 ehk 1:1 + 15 kop. kg seemnevilja eest,

— majandi rukkiseemne hind on 70 kop./kg või vahetusel söödaviljaga 1:1,3 ehk 1:1 ≈ 25 kop./kg,

— ristikuseemne maksab 10 rbl./kg, kõrrelisel 6 rbl./kg, — kartuliseemne kõik sordid 60 kop./kg, väike kartul 17 kop./kg. Suurt kartulit müüakse kokkuleppehinnaga.

Kuulati Ülo Eriku talu-avaldust saada Höbenurme talule 28 ha maad.

Otsustati, et Ü. Erik võib põlistalu taastada soovi korral oma isatalu Lillemäel; Höbenurme talu kuuluse tema onule, kes müüs maja kolhoosile. Ü. Erik ei ole Höbenurme pärija.

Pärast maaseaduse kinni-

tarnist on võimalik teostus Höbenurme maadele uuesti läbi vaadata.

Kuulati Amalie Rõhkemaa avaldust, milles ta pole nõus loobuma maavaldusest A-226 Asunduse külas.

Otsustati: seoses A. Rõhkemaa avaldusega maavalduse A-226 (Rõhkemaa mets) suhtes lugeda Raikküla kolhoosi üldkoosoleku protokoll nr. 12. veebruarist 1991. a. p. 4 järgmiselt:

2) Rõhkemaa, Raul loobub sellest maatükist, mis asub Uus-Allika karjakopli all, ning saab selle asemel Riisna heinamaa.

Arutati Rebase elamu ostmise avaldusi.

Otsustati, et kolhoos loobub Rebase elamu ostueesõigusest ja annab Raikküla külanõukogule õiguse talitada oma otsuse kohaselt.

Infolehe regulaarset väljaandmist iga kuu otsustati jätkata, kuni majanduslik olukord seda võimaldab.

Otsustati, et õueajamaade eraldamise avaldusi sel kevadel enam vastu ei võeta.

Tulgem ilu nautima

11. mail kell 12 on Raikküla klubis EMADEPÄEVA TANTSUVÕISTLUSED. Esinevad laste E- (10.—11. a.) ja juunioride D- (12.—15. a.) klassi tantsijad.

Otame Tallinna, Tartu, Türi, Paide, Saaremaa, Haap-

salu, Pärnu, Järvakandi ja Raikküla tantsupaare.

Pileti hind 1 ja 2 rbl. (tantsijatele ja treeneritele tasuta). Töötab puhvet.

Esinevad ka Heldi Tageli ning Kersti Kuuse laululapsed.

* Nädal Jaapani mere ääres *

8.—14. aprillini sai teoks grupi eestlaste sõit Kaug-Idasse. Mõningaid reisimuljeid oli nõus jagama ANDRUS PAJO.

Grupi suurus ja millega sihikohta j udsite?

«Grupis oli 30 eestlast Tartust, Viljandist, Raplast ja mujalt Eestimaa paigust, sealhulgas ka kuus inimest Raikül-
kül-st.

Sõitsime bussiga läbi Tartu Leningradi, sealt lennukiga vahemaandumistega Omskis ja Ulan-Udes otse Vladivostokki. Leningradist sõitsime välja öhtul, sihtkohta jõudsimme samuti öhtul (ajavahe 7 tundi).»

Sõidusih?

«Vladivostok ja Nahhodka.»

Milline aastaaeg seal parajasti oli?

«Ausalt öeldes lootsime seal rohkem kevadet leida kui siin, kuid tuli välja vastupidi. Kohalike jutu järgi pidi sealne kevad üks suhteliselt ebasobivamaid aastaegu olema. Kevade saabumisega kaasneb suur udude periood, vihm ja vingne ilm, mis kestvat juuli lõpuni. Käisime linn ekskursioonil ja viidi kuhugi kõrgemale vaateplatoo-
le, kust pidi avanema linna panoraam ja vaade Kuldsarve lahele. Udu tõttu ei näinud tuhkagi, ainult mere kohin oli all kuulda.

Üldiselt asub terve Vladivostok sopkadel. Linnapildis on iseloomulikud tänavate järsud tõusud ja langused. Ühistranspordiks kasutatakse tramme ja trollibusse, busse. Puudub metroo. Eriti ilus vaade avaneb linnale öhtul. Enamik sõidumasinast on välismaised (Jaapan). Vladivostokis on umbes 600 000 elanikku, kuid linn ise paikneb laialdasel maa-alal.»

Kuidas teisse kui baltlastesse suhtuti?

«Minu arvates igati normaalselt. Moskva keskviimuga on nad samamoodi pa-huksis nagu meie siin. Ka Jeltsinit võetakse teatava reservatsiooniga.»

Kas tehtud kulutused jäid seal nähtu- ja tasakaalu või teisisõnu; kas reisitulemused rahuldasid?

«Mina isiklikult jäin küll rahule ja arvatavasti ka teised. Meie mõistes on Vladivostok teises maailma otsas ja vaevalt omal käel hakkad sinna sõitma. Kes lootis teha head kaubareisi, see muidugi pettus. Reis läks maksma ca 900 rbl. näo peale.

Teenindus oli meie riigi kohta igati tasemel nii lennureisil, hotellides kui ekskursioonidel.»

Muljed Jaapani merest, sopkadest, üldse loodusest?

«Muljed on muidugi omapärased ja huvitavad. Selge ilmaga on vaade linnale ja merele huvitav. Sai veidi ka mere ääres kolada ja õnnestus mälestuseks kaasa tuua väike kuivanud krabi, meritähk ja muudki huvitavat kribu-krabu sealselt mere-rannalt. Sopkad on kivised ja kõrged, kidura taimkattega.

Bussisõidul Nahhodkasse torkas silma, et kõik teeäärne kulu oli ära põletatud ja metsa maha raiutud. On jäänud ainult noor lehtpuumets, okaspuud näeb väga vähe.

Kõik kohalikud rikkused (mets, kala jm.) on valuutanaäljas maha parseldatud. Välismaine auto on seal prestiiži küsimus. Haritud põllulappe hakkas vähe silma ja umbes sajakilomeetrise bussisõidu kohta Nahhodkast Vladivostokki hakkas silma võib olla viis-kuus traktorit. Jäi üsna kurb ja räämas mulje.

Kulupõletamist seostati mingisuguse sealse sõnajalaga. Kui kulu põleb, tärkavad sõnajalad kiiremini, korjatud taimedest valmistatakse mingisugust pastat, mis pidi inimesest radioaktiivsust eemaldama. Seda pastat müüakse nii kohapeal kui välismaa-

lastele. Tehakse kõik selleks, et «köva» raha teenida. Seal-
sed loodusvormid on muidugi huvitavad ja omapärased. Vladivostoki linna südames on õnnestunud säilitada roheliste kopsudena suurem metsamassiiv.

Nahhodka on Vladivostokist puhtam linn. Seal näidati meile üht lolluse süm-
bolit, umbes 6—7korruselist suurt maja, mis oli mõeldud kohaliku täitevkomitee hoo-neks. Maksumus ligikaudu üks miljon. Kui maja valmis sai, siis seltsimehed avastasid, et hoone on püstitatud väga tuulisesse kohta ja ma-
ja jäeti lihtsalt maha. Nii ta seisab sissepektstud akendega ja seintesse lõhutud aukudega, kõigist mahajäetud. Raha-
va raha tulude pildumise eest keegi loomulikult vastutust ei kann.

Nahhodkast jäi meelde veel üks mäe otsa tiritud purje-
kas, kus sees esindusrestoran. Seal avaneb suurepära-
ne vaade. Algul olnud laeval purjed ka peal, kuid tuul oli kogu kupatuse mäest alla puhunud. Nüüd seisib purje-
deta laev-restoran taas mäe otsas, kuid hinnad sees pidid olema sellised, et silmanu-
nad kukuvad peast välja.

Nahhodka on suur sadama-
linn ja tänu Kaug-Ida rik-
kalikele varudele arenenud kalatööstus. Samal ajal on vesi linnas defitsiit, keskkü-
te kehavõitu, kuna veetras-
sid on välja ehitamata.

Perestroika algusega kaas-
nes välisfirmade (Jaapan, USA, Korea) aktiivne huvi ühissirmade arendamiseks. Nüüd on paljud asjaajamise venitamise tõttu loobunud või loobumas ja nende tege-
vus soikumas, kuna pole kindlat Liidu-poolset tagatist. Omal ajal, kui Gorbatsov seal käis, siis lubati asi käi-
ma lükata erimajandustsooni loomiseks, kuid sinnapaika kõik jäänud ongi, olgugi et sealne kalatööstus toob Liidule palju valuutat sisse.»

Oli seal tuntav Jaapani või Hiina vahetu lähedus näiteks kaubanduses, kultuuris, inimeste välimuses?

«Minu arust kohalikku elanikkonda on sinna vähe järele jäänud. Eks Stalini-
aegne raudne luud jõudis ka sinnakanti ja tegi puhta töö. Linnapildis ei osanud küll nimetatud riikide märgata-
vat mõju tähele panna, kui võib-olla mõningad restora-
nid või söögikohad välja ar-
vat.»

Arhitektuuriliselt kaunid ehitised oli peaaegu kõrvuti asuvad raudtee- ja mere-
vaksalihooned, neist viimane läbinisti kaasaegne ehitus, sisemiste purskkaevude, pee-
gelklaasidena jne. Hoones valitses haruldane puhtus. Tundus, et hoone oli mingi välisfirma ehitatud.»

(Järgneb.)

Muljed pani kirja
ERNI TAMMARU

Kaasa ootel.

Maajanduspiir...

(2. lk. järg)

tunne oli vaadata noori tub-
lisid mehi eestikeelsete rivi-
käskluste kõlades ühtses
mündris marssimas ja koos
sini-must-valge lipu all Ees-
ti hünni laulmas.

Võib öelda, et see oli

TAAS ESIMENE EESTI SÕ-
JAVÄELINE PARAAD pä-
rast pikki aastaid ja paljud
pealtvaatajad ei suutnud
varjata liigutuspisarat meeli-
kõitva vaatamängu puhul.

Äsja lõppesid samas piiri-
kaitseohvitseride täienduskur-
sused ja õppusi alustas järje-
kordne piirivalvurite grupp.

EDUARD E. OGANJAN

HISA LUBJA

sünd. 1. september 1906
surn. 29. märtsil 1991

HILDA KANGUR

sünd. 13. jaanuaril 1908
surn. 17. aprillil 1991

ANNITLEMINE	
PERE KASVU PUHUL	80
ALIINE KILDMA	2. IV
ELLA KÕIV	14. IV
HEINO SUSI	6. IV
EDUARD M. OGANJAN	60
Marve Tiits ja Harry Vinter — tütar Marilyn 22. III.	22. IV

Vastutav toimetaja ERNI TAMMARU

Raikküla kolhoosi infoleht
Toimetus: 203502 Rapla
maakond, Raikküla skj.
telefon 64 421
Trükiarv 400

Tasuta
Maht 0,5 trükipoognat
Tellimuse nr. 1371
Rapla Trükikoda
Rapla, Kalda 2